

Spis treści

Wykaz skrótów.....	XI
Słownik pojęć.....	XIII
Wprowadzenie.....	XVII
Rozdział I. Istota odpowiedzialności odszkodowawczej.....	1
1. Funkcje odpowiedzialności odszkodowawczej.....	1
2. Reżimy odpowiedzialności odszkodowawczej.....	4
3. Przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej.....	6
3.1. Zaistnienie zdarzenia.....	6
3.2. Wyrządzenie szkody.....	7
4. Czynniki wpływające na wysokość odszkodowania.....	10
4.1. Przyczynienie się poszkodowanego.....	11
4.2. Wysokość odszkodowania modyfikowana przez przepisy prawa...	12
5. Umowa ubezpieczenia.....	14
5.1. Rodzaje ubezpieczeń gospodarczych.....	14
5.2. Strony umowy ubezpieczenia.....	16
5.3. Osoba trzecia, na rzecz której umowa ubezpieczenia jest zawarta.	17
5.4. Obowiązki stron umowy ubezpieczenia.....	18
5.5. Poszkodowany i jego uprawnienia.....	23
Rozdział II. Umowy transportowe.....	25
1. Umowa przewozu.....	25
1.1. Przepisy regulujące umowę przewozu.....	25
1.2. Istota zobowiązania przewoźnika.....	27
1.3. Zakres odpowiedzialności przewoźnika.....	29
1.4. Kwotowe ograniczenia odszkodowania.....	35
2. Umowa spedycji.....	38
2.1. Przepisy regulujące umowę spedycji.....	38
2.2. Istota zobowiązania spedytora.....	39
2.3. Odpowiedzialność spedytora za przewoźników i dalszych spedytorów.....	40

2.4. Odpowiedzialność spedytora z tytułu wykonywania umowy spedycji w pozostałych przypadkach.....	42
3. Różnice pomiędzy umową przewozu a umową spedycji.....	44
Rozdział III. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych (OC).....	47
1. Obowiązkowy charakter ubezpieczenia OC.....	48
2. Zasady odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez ruch pojazdu mechanicznego.....	49
2.1. Odpowiedzialność posiadacza pojazdu.....	50
2.2. Odpowiedzialność kierującego pojazdem, który nie jest posiadaczem pojazdu.....	51
3. Pojęcie szkody powstałej w związku z ruchem pojazdu.....	52
4. Zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia OC.....	55
4.1. Zakres terytorialny.....	56
4.2. Suma gwarancyjna.....	56
4.3. Kompensata szkody wyrządzonej osobom trzecim jako istota odpowiedzialności cywilnej.....	57
5. Zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia OC – szkody na osobie.....	59
5.1. Świadczenia z tytułu szkód na osobie – zobowiązania ubezpieczyciela.....	60
5.2. Krąg podmiotów uprawnionych do otrzymania odszkodowania oraz zadośćuczynienia, gdy poszkodowany w wypadku poniesie śmierć.....	61
5.3. Sposób ustalania wysokości zadośćuczynienia.....	62
6. Zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia OC – szkody w mieniu.....	64
6.1. Szkoda całkowita a szkoda częściowa.....	65
6.2. Części oryginalne a części zamienne.....	68
6.3. Amortyzacja wartości części.....	69
6.4. Pojazd zastępczy.....	71
6.5. Utracone korzyści.....	75
7. Wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.....	77
8. Przyczynienie się poszkodowanego do powstania lub zwiększenia szkody.....	81
9. Roszczenia regresowe zakładu ubezpieczeń do kierującego pojazdem o zwrot wypłaconego odszkodowania.....	85

Rozdział IV. Ubezpieczenie Autocasco (AC)	89
1. Dobrowolny charakter ubezpieczenia AC.....	90
2. Elementy istotne przy zawieraniu umowy ubezpieczenia AC.....	91
2.1. Ogólne Warunki Ubezpieczenia.....	91
2.2. Przedmiot ubezpieczenia.....	93
3. Zakres ubezpieczenia AC.....	95
3.1. Podstawowy zakres ubezpieczenia.....	95
3.2. Inne postanowienia dotyczące zakresu ubezpieczenia.....	97
4. Wyłączenia odpowiedzialności ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia AC.....	98
4.1. Franszyza integralna a franszyza redukcyjna.....	98
4.2. Wina umyślna/rażące niedbalstwo ubezpieczonego oraz osób uprawnionych do użytkowania pojazdu.....	100
4.3. Alkohol – środki odurzające – dokumenty uprawniające do prowadzenia pojazdu.....	102
4.4. Stan techniczny pojazdu.....	103
4.5. Szkoda eksploatacyjna.....	104
4.6. Niewłaściwe naprawianie lub użytkowanie pojazdu.....	106
4.7. Szkoda w postaci kradzieży pojazdu – brak dopełnienia określonych aktów staranności.....	107
5. Obowiązki właściciela/użytkownika pojazdu z tytułu umowy ubezpieczenia AC.....	108
5.1. Składka ubezpieczeniowa.....	109
5.2. Obowiązki w zakresie zapobiegania szkody – akty staranności.....	110
5.3. Obowiązki w przypadku zaistnienia szkody.....	112
6. Klauzule niedozwolone w umowach ubezpieczenia AC.....	113
Rozdział V. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej przewoźnika (OCP)	117
1. Dobrowolny charakter ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika.....	118
2. Elementy istotne przy zawieraniu umowy ubezpieczenia OCP.....	118
2.1. Ogólne Warunki Ubezpieczenia.....	119
2.2. Zakres terytorialny, który obejmuje ubezpieczenie OCP.....	120
3. Zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela z ubezpieczenia OCP – na pokrycie jakich szkód może liczyć przewoźnik?.....	122
3.1. Ustalenie odpowiedzialności przewoźnika.....	123
3.2. Wypadek ubezpieczeniowy określony w umowie ubezpieczenia OCP.....	125

3.3.	Zawężające definicje utraty bądź uszkodzenia towaru.....	126
3.4.	Rola listu przewozowego.....	127
3.5.	Czynności załadunku/rozładunku towarów.....	129
3.6.	Opłaty i koszty dodatkowe.....	129
3.7.	Odpowiedzialność za opóźnienie w dostawie.....	130
3.8.	Odpowiedzialność za przewóz wykonywany określonymi pojazdami.....	131
4.	Obowiązki i świadczenia przewoźnika z tytułu umowy ubezpieczenia OCP.....	132
4.1.	Składka ubezpieczeniowa.....	132
4.2.	Obowiązki przewoźnika zapobiegające szkodzie.....	134
4.3.	Postępowanie w przypadku zaistnienia szkody.....	135
4.3.1.	Działania ratujące przedmiot ubezpieczenia, zapobiegające szkodzie lub zmniejszające jej rozmiary....	135
4.3.2.	Zawiadomienie ubezpieczyciela o szkodzie.....	136
4.3.3.	Obowiązek ubezpieczyciela prowadzenia postępowania z należytą starannością.....	138
5.	Najczęstsze wyłączenia lub ograniczenia odpowiedzialności ubezpieczyciela i odpowiadające im klauzule dodatkowe.....	138
5.1.	Wina umyślna/Rażące niedbalstwo.....	139
5.2.	Klauzula postojowa – parkingi strzeżone.....	142
5.3.	Klauzula pozostawienia pojazdu bez opieki.....	145
5.4.	Klauzule rabunku/rozboju.....	146
5.5.	Klauzula podwykonawców.....	146
5.6.	Klauzula wydania przesyłki osobie nieuprawnionej.....	148
5.7.	Klauzula rodzaju przewożonych towarów.....	149
5.8.	Klauzula odpowiedzialności za pełną wartość towaru w transporcie międzynarodowym.....	150
5.9.	Klauzula transportu nienormatywnego.....	151
5.10.	Klauzula roszczeń regresowych.....	151
Rozdział VI.	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej spedytora (OCS).	153
1.	Dobrowolny charakter ubezpieczenia OCS.....	154
2.	Elementy istotne przy zawieraniu umowy ubezpieczenia OCS.....	154
3.	Ogólne Warunki Ubezpieczenia.....	155
4.	Zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia OCS...	157
4.1.	Zakres terytorialny.....	157
4.2.	Wypadek ubezpieczeniowy określony w umowie ubezpieczenia OCS.....	157

4.3. Elementy ograniczające zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela.....	159
5. Wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności ubezpieczyciela.....	159
5.1. Wina w wyborze a rażące niedbalstwo wyłączające odpowiedzialność ubezpieczyciela.....	160
5.2. Wymogi dotyczące procesu wyboru i weryfikacji przewoźników lub dalszych spedytorów a odpowiedzialność ubezpieczyciela.....	165
5.3. Wyłączenia z uwagi na rodzaj towarów objętych umową spedycji.....	167
5.4. Wyłączenia odpowiedzialności ubezpieczyciela dotyczące usług spedycyjnych.....	167
5.5. Katalog innych typowych wyłączeń.....	170
Rozdział VII. Ubezpieczenie mienia w transporcie (CARGO).....	171
1. Dobrowolny charakter ubezpieczenia cargo.....	171
2. Przedmiot ubezpieczenia cargo.....	174
2.1. Ubezpieczenie na cudzy rachunek.....	174
2.2. Przedmiot ubezpieczenia.....	174
2.3. Polisa jednostkowa i polisa generalna.....	175
2.4. Zakres terytorialny i rodzaj transportu objęte ochroną ubezpieczeniową.....	176
2.5. Czas trwania ochrony ubezpieczeniowej.....	177
2.6. Składka ubezpieczeniowa.....	179
3. Zakres ubezpieczenia cargo.....	179
4. Wyłączenia odpowiedzialności ubezpieczyciela.....	181
5. Regres ubezpieczeniowy.....	183
6. Klauzule dodatkowe.....	185
Rozdział VIII. Wzory dokumentów.....	187
1. Zawiadomienie o kradzieży pojazdu.....	187
2. Zawiadomienie o przeniesieniu prawa własności pojazdu.....	189
3. Wezwanie do zapłaty.....	190
4. Zawiadomienie o wyrejestrowaniu pojazdu mechanicznego.....	191
5. Odwołanie od decyzji o przyznaniu odszkodowania ustalonego metodą kosztorysową – podatek VAT.....	192
6. Wniosek o dokonanie ponownej kalkulacji należnej składki.....	194
7. Odwołanie od decyzji o przyznaniu odszkodowania – szkoda całkowita..	195
8. Wypowiedzenie umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.....	197
9. Wezwanie do zapłaty.....	198
10. Wezwanie do zapłaty – wyrównanie kwoty odszkodowania.....	199

11. Odwołanie od decyzji o przyznaniu odszkodowania – potrącenie amortyzacyjne.....	201
Rozdział IX. Przegląd orzecznictwa.....	203
1. Obowiązek zmniejszenia szkody przez ubezpieczającego.....	203
2. Wina umyślna, rażące niedbalstwo jako przesłanka zwolnienia ubezpieczyciela od odpowiedzialności.....	206
3. Regres zakładu ubezpieczeń w stosunku do osoby odpowiedzialnej za szkodę.....	210
4. Szkada wyrządzona przez zwierzę.....	213
5. Odpowiedzialność posiadacza pojazdu.....	215
6. Umowa ubezpieczenia.....	222
7. Ubezpieczenie na rzecz osoby trzeciej.....	225
8. Polisa ubezpieczeniowa.....	227
9. Obowiązki ubezpieczającego.....	227
10. Zmiana wysokości składki.....	230
11. Termin spełnienia świadczenia.....	231
12. Przedawnienie roszczeń.....	234
13. Zbycie przedmiotu ubezpieczenia.....	236
Rozdział X. Akty prawne.....	239
1. Konwencja o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) i Protokół podpisania, sporządzone w Genewie 19 maja 1956 r.....	239
2. Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny.....	244
3. Ustawa z 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej.....	253
4. Ustawa z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.....	256
5. Ustawa z 15 listopada 1984 r. – Prawo przewozowe.....	269
Podsumowanie.....	277